

Tusagassiorfinnut Nalunaarut Pressemeddelelse

7. september 2020

Meeqqat Illersuisuat Qujaukitsumut: Meeqqat ilikkassagunik pitsaasunik atugassaqartinneqartariaqarput - naveernagit

- "Ilinniakkaminnik unitsitsiinnartartut amerlasarnerujussuannut Vittus Qujaukitsup nassuiaatissarsiornermini meeqqat inuusuttullu atugarisaasa pitsaasuunissaat qanoq pingaaruteqartiginerat takkuitsoorpaa" Meeqqat Illersuisuat, Aviâja Egede Lynge oqarpoq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoq, Vittus Qujaukitsoq (NQ) Sermitsiamut ulloq 4. september 2020 oqarpoq *"Inuusuttut akisussaaffimmik annertunerusumik tiguisariaqarput"*, tasanilu nammineq akisussaqaataanini aamma nassuerutigaa - pisortat suliffeqarfiutillillu inuusuttunik ilinniarusukkaluartunik naalleraaqaataangaatsiartarmata.

Kisiannili Meeqqat Illersuisuat Aviâja Egede Lynge isumaqarpoq Qujaukitsoq takkuitsuugaqartoq, tassalu meeqqat inuusuttullu tarnimikkut ullumikkut qanoq innerisa takunissaata pingaaruteqassusaa:

Meeqqat 1995-imi kingusinnerusukkullu inunngortut sisamararterutaat sinnerlutit (28 %) angerlarsimaffinni persuttaaffiusuni peroriartorsimasut innuttaasunik misissuinerup 2018-imeersup takutippaa. Meeqqat taakkoqqissaat akornanni 37 %-it angerlarsimaffinni imigassamik ajornartorsiutilinni peroriartorsimapput. 1995-imi kingusinnerusukkullu inunngortut 20 %-ii meeraanermanni kinguaassiutitigut atornerlunneqarsimapput.

"Meeqqat inuusuttullu taama amerlatigisut sakkortuumik eqqugaasimatillugit atugarliortillugillu inuuniarnerminni tarnimikkut nukimmik atuingaatsiartariaqartarnerat takusarparput. Meeqqat atornerlugaasimasut, assersuutigalugu oqaatsit tungaatigut ajornartorsiuteqalersarput ilikkarniarnermikkullu ajornartorsiuteqalersarlutik", Aviâja Egede Lynge, oqarpoq.

Meeqqat atuarfianni atuartut ikinnerpaamik 25 %-iisa ilikkarniarnermikkut malunnaatilimmik ajornartorsiuteqartut imaluunniit atugarliortut ilinniartitsisut apersorneqarsimasut 18 %-ii isumaqarput, tamanna meeqqat atuarfiata nalilersorneqarnerata takutippaa (Danmarks Evalueringsinstitut 2015).

Aviâja Egede Lynge nangippoq:

"Imaanngilaq meeqqat piginnaanikitsuusut. Uanili pineqarpoq piginnaasaqassuseq alla ineriartortittariaqarsimammassuk, soorlu assersuutigalugu atuarfeqarfimmi nalinginnaasumik nalilersueriaatsip avataatigut. ilinniakkaminnik taamaatitsiinnartartut peqquaat misissussagutsigit meeqqat inuuniarnermikkut atugarisaat misissortariaqarpavut. Atugassarititaasut pitsaasuuppata ilikkarniarnerat aamma iluatsittarpoq".

Kalaallit Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaat 1993-imi atsiorpaa, Kalaallit Nunaat taamaalilluni meeqqat tamarmik assigiimmik ilinniartitaanikkut, ineriartornikkut inuunerissaarnissamullu atugassaqartinneqarnissaat qulakkiigassaraa.

Børnetalsmand til Qujaukitsoq: Elevernes trivsel er forudsætningen for læring - ikke løftede pegefingre

- ”Vittus Qujaukitsoq overser vigtigheden af børns og unges trivsel, når han leder efter forklaringer på det store uddannelsesfrafald. Hvis børnene det godt, har de de bedste forudsætninger for at modtage læring”, siger Børnetalsmand, Aviâja Egede Lyngé.

Naalakkersuisoq for Finanser, Vittus Qujaukitsoq (NQ) udtaler i Sermitsiaq den 4. september 2020, at ”De unge må tage en større del af ansvaret”, samtidig med at han erkender medansvaret for, at det offentlige og erhvervslivet i stor grad er med til at spænde ben for de unge, der ellers gerne vil tage en uddannelse.

Børnetalsmand Aviâja Egede Lyngé mener dog, at Qujaukitsoq overser vigtigheden af at se på hvordan børn og unge i dag har det psykisk:

Befolkningsundersøgelsen i 2018 viser, at over en fjerdedel (28 %) af børn født i 1995 eller senere er vokset op med vold i hjemmet. 37 % af børnene i samme målgruppe er vokset op med alkoholproblemer i hjemmet. For personer født i 1995 eller senere er knap 20 % blevet udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

”Når så mange børn og unge er så hårdt ramt og ikke trives, ser vi, at de er nødt til at bruge psykisk energi for at klare sig gennem tilværelsen. Undersøgelser peger på, at børn, udsat for overgreb, ofte får for eksempel sprogproblemer og indlæringsvanskeligheder”, udtaler Aviâja Egede Lyngé.

Derudover viser en evaluering af Folkeskolen, at 18 % af de adspurgte lærere mener, at mindst 25 % af folkeskolens elever har vanskeligheder af betydning for deres læring eller trivsel (Danmarks Evalueringsinstitut 2015).

Aviâja Egede Lyngé fortsætter:

”Der er ikke tale om, at eleverne er dårligere begavet. Snarere, at de har været nødt til at udvikle andre dele af deres begavelse end den, der typisk måles i f.eks. skolesystemet. Så når vi skal se på

Meeqqat tamarmik naleqarput

Alle børn er værdifulde

All children are valuable

årsagerne til frafaldet, skal vi se på børnenes livsbetingelser og trivsel. Hvis trivslen er der, kommer læringen også”.

Grønland underskrev i 1993 FN's Børnekonvention og Grønland har således forpligtet sig til at sikre alle børn deres ret til uddannelse, udvikling og et godt liv.

Asannittumik inuulluaqqusillunga
Med Kærlig hilsen

Aviâja Egede Lyng
Meeqqat Illersuisuat
Børnetalsmand
Avi@mio.gl
Tlf.: 531274